

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 24 Maja r. s. 1822 roku.

WIADOMOSCI KRAJOWE.
WILNO.

Najjaśniejszy Cesarz Jegomość, nazajutrz po Swem tu przybyciu, tojest d. 22 t. m., na rozległych równinach za zielonym mostem, odprawił przegląd woysk korpusu gwardyi. Był to pełen wspaniałości widok, gdy woyska te, różney broni, przed Najjaśniejszym Panem przeciągały. Niezmiernie liczne zgromadzenie widzów, z osób znakomitszej publiczności, i różnego stanu mieszkańców złożone, z podziwieniem przypatrywało się tak rzadkiemu i dla miasta naszego tak pamiętnemu zdarzeniu.

Tegoż dnia wieczorem miasto całe oświecone zostało: Przód ratusza i jego kolumnada wielą tysiącami lamp jaśniały: również świetnie było przyozdobione mieszkanie JW. Karpią marszałka gubernialnego w domu Hrabiego Paca: uniwersytet, którego bramy i cały obwód murów nieprzerwaną świetną tworzyły jedność: dom pocztowy: wieża kościoła katedralnego: facyaty wielu kościołów: szkoła izrealitów: różne domy znakomitsze, wizerunkami, cyframi lub popiersiami Najjaśniejszego Pana i różnemi obrazami przyozdobione, a wszystkie obfitością światła, cudny stawiły widok, z którym świetny księżyc i mnóstwo gwiazd pogodnego nieba, okazało się swych jednocząc blasków, noc tę zamieniały w dzień najpiękniejszy. Toż oświecenie, wczora powtórzone, wśród większej spokojności powietrza, nierównie wspanialej się wydawało.

Lecz nayokazalszą uroczystością dni tych szczególnych, była. owa liczba osób w pojazdach i pieszo; owe mnóstwo ludu, z trudnością się po wszystkich ulicach rozmijającego; w radośnych uczuciach upragnionego oglądać te widzialne, a słabe, oznaki holdu i miłości, dla TEGO, na Którego uczczenie wszystkie, spólną wdzięcznością przejęte, jednoczą się serca.

Ostatnia data gazet petersburskich jest dnia 16 maja.

W gazecie *le Conservateur Impartial*, z Petersburga pod 15 maja czytamy:

„Cesarz wyjechał wczora dla odprawienia przeglądu półków gwardyi i innych woysk, rozłożonych w okolicach Wilna, Witebska i innych przyległych gubernijach. Najjaśniejszy Pan spodziewany jest do stolicy pierwszych dni czerwca.”

Baron *Fitinghoff* mianowany jest dyrektorem głównym instytutu ślepych.

Przez Najwyższe Ukazy J. C. M. do Rządu eego Senatu wydane:

Dnia 21 kwietnia. Rzeczywisty radca stanu, *Baługański*, mianowany członkiem rady komisyyi do ułożenia praw, zatrzymując przy sobie dotąd sprawowane obowiązki i przywiązaną do nich placę.

Dnia 23 kwietnia. Woronezki wice-gubernator, radca kolegialny, *Temirów*, na własną prośbę uwalnia się od tych obowiązków dla naznaczenia do innych, a na jego miejsce mianowany wice-gubernatorem woronezkim, zostający pod wiedzą ministerium skarbu, rzeczywisty radca stanu *Dirin*.

Tęże daty. Były wice-gubernator wołyński i członek komisyyi edukacyney krzemienieckiej, *Hrabia Plater*, mianowany radcą stanu.

Tęże daty. Rzeczywisty radca stanu, *Bołharski*, mianowany dyrektorem departamentu dóbr państwa.

W najwyższym ukazie J. C. M. do ministra skarbu dnia 14 kwietnia r. t. wyrażono: „Dla ulgi handlu wychodowego, oraz dla uniknienia zatrudnień przy wyprawianiu okrętów i towarów Rozkazuję: 1) Dozwoląć po wszystkich miejscach wywozu rohoż i cynówek z poszliną po trzy kopieyki od każdej, worów i worków po dwie i po jednej kopieyke, wyłączając Archangel i Onege, gdzie podług nowo wydanej taryfy ustanowione są osobne od nich posliny. 2) Przy wywozie innych towarów w worach, workach, rohożach i cynówkach, żadney posliny od tych ostatnich nie pobierać.

Dnia 17 kwietnia. Radca tajny, *Olenin*, prezydent akademii sztuk, mianowany członkiem komisyyi do budowania cerkwi isakiewskiej.

Dnia 20 kwietnia. Sztab-lekarz *Marburg*, akuszer miński izby medyczey, w nagrodę odznaczenia się w swej sztuce, i pracy podjętej w różnych poleceniach, w woyskowej i cywilney części, w czasie kiedy nie był w służbie, mianowany asesorem kolegialnym.

Dnia 30 kwietnia. Cesarz Jegomość, sztab-lekarz *Fossa*, przeznaczonego do *Jeniseyska*, raczy mianować asesorem kolegialnym, z obowiązkiem, izby, podług ustawy o urzędnikach cywilnych w guberniach sybirskich służących, pozostał tam nie mniej trzech lat.

Dnia 28 kwietnia. Morski astronom w szkole bałtyckiej szturmanów, *Tobizen*, mianowany radcą kolegialnym.

Rządzący Senat przez ukaz okolny dnia 27 kwietnia ogłosił, iż mieszkaniem odeski *De-Szalle*, uznany jest konsulem francuzkim w *Odessie*.

Liczba okrętów w *Rydze* d. 20 maja: przybyłych 467, wyszłych 141.

Kurs petersburski dnia 12 maja: dukat holenderski nowy 11 r. 75 kop.; stary 11 r. 50 kop.; Zmiana złota 2 ruble 88 kop. — Zmiana srebra 2 ruble 77 kop.

Nieustający dochód komisyyi umorzenia długów: 68 assygn. — po 100 } procentow.
68 brzęczącą monetą — 92 }
58 takąż — — 77 }

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 31 maja.

Jego Cesarzewiczowska Mość Wielki Xiążę *Konstanty*, wyjechał dnia onegdajszego zrana ze stolicy tutejszey do Wilna. (z *Gaz. Warsz.*)

Kurier warszawski z dnia 30 maja donosi, że JW. Senator *Nowosilców* wyjechał do Wilna.

AUSTRIA.

(z *Gaz. Warsz.*) Wiedeń d. 19 maja. Słychać (pisze gazeta hamburska), iż przez sztafetę odebrano tu ze *Stambułu* notę, którą tam nie dawno napowrót odesłano, a którą *Reis-Effendy* oddał d. 20 kwietnia internuncyuszowi austriackiemu, bez żadney odmiany, z oświadczeniem, iż przy niej obstaże.

NIEMCY.

(z *Kor. Warsz.*) Od brzegów *Menu* d. 11 maja. Utworzone niedawno w *Bazylei* towarzystwo dla

popierania sprawy greków, odebrało od rządu szwajcarskiego zalecenie, aby drukowanego prospektu względem zbierania składki nie ogłaszało.

W fakultecie filozoficznym w Lipsku, otrzymał tytuł doktora filozofii, zaszczytnie w tymże uniwersytecie znany z odbytego trzechletniego kursu Xiaże Karol Jabłonowski.

(z Kur. Warsz.) D. 7 maja w Wiedniu spalono znowu 10 milionów zł. ryńsk. papierowych, z wykupionych przez bank narodowy Austrii.

Na seymie badeńskim zgodzono się powszechnie, aby nie sprowadzać zbytowych towarów z granicy. Projekt ten uznano za istotnie patriotyczny.

Wkrótce nastąpią zaślubiny Królowny pruskiej Alexandryny, z Xieciem następcą Meklemburg Szweryn (który znajdował się rok temu w Warszawie.)

FRANCYA.

(z Gaz. Warsz.) Paryż dnia 12 maja. Monitor tutejszy ogłosił następujące urządzenie królewskie: „Z powodu rapportu prefekta policyi w Paryżu, o przyczynach rozruchu d. 10 b. m., w ósmym zgromadzeniu wybierczym okręgowym tamecznym, postanowiliśmy i stanowimy: iż Baron Louis przestaje odąd należeć do liczby naszych ministrów stanu. Kanclerz nasz, minister sekretarz stanu wydziału sprawiedliwości, ma sobie polecone uskutecznienie niniejszego postanowienia. Działo się w pałacu *Thuileries* d. 11 maja 1822, a panowania naszego 27go roku.“

(podpisano) Ludwik.

Słychać iż rząd sardyński chce dać Francji dwa cyrkuły nad granicą Sabaudzką w zamian za inną część kraju.

Monitor tutejszy zbija pogłoskę, jakoby oddział wojska francuzkiego wysiadł w *Samana* na wyspie *St. Domingo*. Na ścisłą prośbę mieszkańców tam francuzów, posłano tylko kilka okrętów wojennych, dla dania im pomocy i przytulku w potrzebie; lecz ani wysadzano wojska, ani białej chorągwi nie wywieszano, ani żadnego kroku nieprzyjacielskiego nie uczyniono. Podług zaśinnych doniesień, admirał *Jacob* przybył z kilku fregatami do *Samana*, i 1200 wojska na ląd wysadził. Wkrótce potem nadciągnął liczny oddział wojska prezydenta *Boyer*, i stoczył krwawą bitwę z francuzami, którzy jednak otrzymali zwycięztwo.

Dnia 14. *Gazeta* rozpraw doniosła o wypadku wyborów, bez żadnego wstępu i uwag. Wybrano zaś generała *Gerard*, Panów *Lafitte*, *Perrier*, *Gewauden*, *Delessert*, *Lapanquize*, *Sabrne* i *Leroy*.

Hrabia *Forbin*, odebrał od kontradmirała *Halgan*, przyjaciela swego, list z *Tulonu*. Wspomniany kontradmirał donosi, iż przed 28 dniami wypłynął z *Aten*. Pan *Fauvel*, konsul francuzki, doznawał tam uszanowania mimo weyny między Turkami a Grekami. Grecy oblegli *Acropolis*, i strzelali do miasta. Kilka pięknych płazkorzezb starożytnych sprowadził rzeczony kontradmirał do *Tulonu*.

P. *Pouqueville*, konsul nasz w *Patras*, bawi teraz na wyspie jońskiey *Zante*, razem z kilku członkami rodziny majora *Sawy*, których od wściekłości turków zastrzelił. Jest między niemi matka tego majora, mająca 101 lat, której chciaano uciąć głowę, tudzież 11toletnia synowica jego, której ojca zamordowano, a której matka i 4 siostry siedzą jeszcze w więzieniu w *Patras*. Xieźna *Ortów* przesłała wsparcie dla tych nieszczęśliwych osób.

List ze *Smyrny* pod d. 5 kwietnia donosi, iż P. *Bourville*, konsul francuzki, na wyspie *Chios*, gdy kula turecka z cytadelli ugodziła w dom przez niego zamieszkały, wyprawił z tą wiadomością umyślnego do *Smyrny*, poczem P. *Dawid*, jenerálny konsul, przysłał mu galiotę francuzką, na której P. *Bourville* wraz z arcybiskupem katolickim popłynął. Poźniejszy zaś list ze *Smyrny* pod d. 15 kwietnia donoszą, iż niezliczone tłumy turków spieszą z brzegów azjatyckich do wyspy *Chios* której ledwo nazwisko zostanie. Tego dnia, kiedy te listy pisano, prowadzono przez *Smyrnę* 4 mu.

ły z uszami i głowami greckimi do *Stambułu*. Kapitan okrętu austriackiego, który d. 14 wieczorem przybył do *Smyrny*, płynąc poprzedzającej nocy około wyspy *Chios*, widział ją gorejącą i podobną do ognistego morza. Jest tam 60 lub 70 wsi.

Perpignan dnia 4 maja.

Wojsko hiszpańskie anty konstytucyjne, pod dowództwem Naczelnika *Misas*, ścigane od gwardyi narodowej barcelońskiej, uciekło w liczbie 280 ludzi pod opiekę naszego kordonu zdrowia, gdzie po odbytej 1odniowej kwarantannie, odprowadzone będzie wgląb Francji.

PRUSSY.

(z Kor. Warsz.) Berlin d. 21 maja. Przybył tu z Wiednia poseł Duński przy austriackim dworze, Hrabia *Bernstorff*, odjechał zaś do Wiednia austriacki gabinetowy goniec.

Podług odebranych na dniu wczorayszym z Rzymu w stolicy naszej listów, Papież znowu niebezpiecznie jest chory.

WŁOCHY.

(z Gaz. Warsz.) Neapol d. 18 kwietnia. Przybył tu z Wiednia Xiaże *Ruffo*, poseł nasz przy dworze austriackim; ma objąć ministeryum interesów zagranicznych; lecz słychać, że tylko przez jeden rok sprawować je będzie, a potem wróci do Wiednia.

Od granic Włoskich d. 6 maja. Donoszą z *Korfu*, iż tameczne zgromadzenie prawodawcze odebrało poselstwo Lorda naczelnego kommisarza angielskiego pod d. 22 marca, w którym oświadczył, iż lubo rząd nie myślał przedłużać prawa wojskowego na różnych wyspach Jońskich, a nawet przysposobił już projekt, obejmujący, przepisy względem noszenia broni; zaszczeatoli wypadki nakazują wstrzymać podanie tego projektu; eskadra bowiem grecka na morzu Jońskim wysadziła wojsko w *Santa Maura*, zrabowała tamecznych mieszkańców, i wystawiła ich na niebezpieczeństwo grassowania morowego powietrza. W takim stanie rzeczy, prawo wojskowe musi koniecznie pozostać dłużej w mocy swojej. Wątpić jednak nie można, iż trudności te wkrótce się ułatwią. Zgromadzenie prawodawcze, przychylając się do tego wniosku, postanowiło, aby prawo wojskowe trwało do dalszego rozkazu na wyspach Jońskich.

Donoszą z Rzymu, iż Ojciec ś., upadłszy wieczorem po odprawionym konsystorzu, chorował przez kilka dni; lecz przychodzi do zdrowia.

Posłano z *Neapolu* rozkaz do *Palermu*, aby wszyscy żołnierze, których nieszczęśliwe w roku zeszłym wypadki rozproszyły, a którzy jeszcze nie wystużyli swego czasu, wrócili do półków. W *Palermie* zniesiono wszystkie towarzystwa rzemieślnicze, jako szkodliwe publicznemu bezpieczeństwu.

Nadzwyczajna susza panująca w Sycylii, zniszczyła nadzieje obfitego urodzaju zboża i lnu na równinach; górzyste okolice są jednak wolne od tey klęski. Dnia 18 i 19 kwietnia dało się uczuć mocne trzęsienie ziemi w *Catania*, a w *Nicosia* d. 6 tegoż miesiąca. Przestraszeni mieszkańcy zostają dotąd w polu pod namiotami.

Królestwo sardyńskie ma 1,536 okrętów kupieckich i 28,500 maytków. Flota zaś wojenna składa się ze 12 okrętów 54rodziałowych, fregaty 36ciodziałowej, korwety 20todziałowej, 2 brygów 16todziałowych, 3 galiot 6ciodziałowych, tudzież 2 galer i kilku mniejszych statków. Flota ma być zupełnie uzbrojona i wypłynąć pod dowództwem Jenerała *Degenays*. Cel tey wyprawy nie jest wiadomy.

TURCYA.

(z Gaz. Warsz.) Stambuł d. 20 kwiet. O wyprawie kapitana *Baszy* (pisze gazeta hamburska), nie mamy dotąd żadney wiadomości. Inne polityczne stosunki Turcyi są w dawniejszym stanie. Słychać, iż *Reis-Effendi* zwróconą sobie notę turecką pod d. 28 lutego, kazał powtórnie oddać posłom mocarstw pośredniczych, co jednak nie zdaje się

podobnem do prawdy; lecz byłoby to cudem, gdyby coraz ponawiane układy nie umocniły uporu Dywanu i nie utwierdziły go w zdaniu, iż teraz jest najlepsza pora do wojny z chrześcianami, kiedy wszystkie mocarstwa chrześcijańskie starają się jej uniknąć.

(z *Korr. Warsz.*) Czytamy w jednym z dzienników niemieckich następujący wypis z listu kupieckiego ze *Stambułu*, pod 25 kwietnia: „Od dwóch dni zapewniają, iż z powodu pośrednictwa dworu austriackiego i niezmordowanej czynności hrabiego *Lützow*, ustalona jest nadzieja utrzymania pokoju. Dywan miał wydać rozkaz względem rychłego ustąpienia wojsk z *Multan* i *Włoszczyzny*, w którym ustanowiony jest rząd tymczasowy. Cztery prowincje tych reprezentanci mieli u *Haleb-Effendego* wysłuchanie,

D. 26. Nakoniec postom angielskiemu i austriackiemu wydał *Reis-Effendi* w imieniu W. Sultana na piśmie odpowiedź, bez poprzedniego zwołania Dywanu. Odpowiedź ta jednak, która wydana była dnia 18 kwietnia, jest prostem tylko powtórzeniem z przemianą słów kilku, odpowiedzi z dnia 28 lutego. Porta trwa ciągle w swoim uporze i nie przyrzeka wyprowadzić z *Multan* i *Włoszczyzny* wojska przed ukończeniem powstania. Odebrane jednak tu wiadomości zatrzwożyły nanowo Portę. Basza z *Jean d'Acree*, ogłosił się niepodległym. Wczora przybył także do W. Sultana tatar z urzędowem z *Alepu* uwiadomieniem, iż Szach perski z trzema swoimi synami i znanym w Europie ministrem *Abbas Mirza Kuli-Khan*, wyruszył na czele wojska przez *Kermanszach* do *Bagdadu*.

Dostrzegacz austriacki ważną zawiera wiadomość o ustępowaniu wojsk tureckich z *Multan* i *Włoszczyzny*, a to stosownie do świeżo przywiezionego przez tatara ze *Stambułu* rozkazu.

Listy z *Bukarestu* pod d. 26 kwietnia donoszą, iż popełniane tam przez Turków bezprawia, powszechną wzbudziły trwogę. Bawiący tam jeszcze cudzoziemcy, między którymi są także poddani austriacki, prosili o paszportu do wyjazdu i ozałogę wojskową dla bezpieczeństwa, lecz im tego *Kiaja Bey* odmówił. Po większej części chowają towary swoje w klasztorach. Ciągłe przeprowadza się za *Dunaj* wojsko tureckie do *Multan* i *Włoszczyzny*, i zastępuje rabujących dotąd azyanów. Niemożna z pewnością wiedzieć jego liczby.

ANGLIA.

(z *Gaz. Warsz.*) Londyn, dnia 10 maja. Czytamy w niektórych gazetach tutejszych, iż Król nasz nie uda się tego roku na ląd stały; inne zaś wymieniają dzień i miesiąc, kiedy tę podróż przedsięwzięmie.

Towarzystwo biblijne londyńskie rozdało 3 miliony Biblii. Składki w roku zeszłym wynosiły 105,000 f. st. z *Labrador* nawet przysłano psy morskie i tłustość ryb, zamiast pieniędzy.

W *Monmouthshire* robotnicy w rękodzielnich żelaznych przestali pracować i żądali powiększenia płacy, na co panowie ich nie przystali. Rząd wysłał przeciwko nim wojsko, i zaszły już krwawe utarczki między obu stronami.

Na sessyi izby wyższej dnia 8 b. m. dowodził Hrabia *Darnley*, iż ogromne podatki są przyczyną biednego stanu wieśniaków. „Wieśniak, rzekł, mniej ma dziś dochodu, a musi więcej opłacać. Funt mięsa wołowego kosztuje w niektórych hrabstwach 3 pence (15 groszy pol.); masła 7 pence (zł. 1 gr. 5 pol.). Ponosi zatem wieśniak dwoiaką stratę. Podatki powinny się stosować do niego, a nie on do podatków. Żąda od niego, aby wszystko płacił gotowizną. Nie może sobie tak, iak kray, zaradzić pożyczką. Musi płacić, lub całe gospodarstwo porzucić. Dla tego to tyle wieśniaków wynosi się do północnej i południowej Ameryki. Nie ma na to innego sposobu, jak zmniejszyć podatki. Napróżno mówią, iż składany do kas rządowych pieniądz, rozchodzi się po kraju; wieśniak zawsze cierpi; wie, ile ma płacić, a nie wie, czyli się mu powróci tyle, ile zapłaci; tak

więc musi upadać. Przykład Irlandyi potwierdza smutną prawdę. Podczas przeszłorocznej podróży królewskiej rozeszło się tam nie mało pieniędzy, a czyliż przez to zapobieżono, aby ubodzy tysiącami z głodu nie umierali?”

Na sessyi izby niższej dnia 8 b. m. Pan *Wywill* oświadczył, iż wszystkie projekta kommissyi rolniczej poczytanie za nieużyteczne, i że trzeba koniecznie zmniejszyć podatki nałożone na wieśniaków. Wniosek jego odrzucono większością 120 kresek przeciwko 37. Zmieniła się potem izba wtayny wydział. Roztrząsanie wniosków dotyczących się zboża, a podanych przez Panów *Ricardo* i *Huskisson* dało powód do zwawych sporów. Dnia 9 b. m. przyjęto większością 218 kresek przeciwko 25 pierwszy projekt ministra, aby dotychczasowe cło od zboża krajowego ustało.

Dnia 11 maja. Wczoraj odpawiła się w wydziale interessow zagranych rada gabinetowa, na której byli Hrabowie *Liverpool*, *Harrowby*, *Westmoreland*, Margrabia *Londonderry* (Lord *Castlereagh*), Panowie *Peel*, *Robinson*, *Wynn* i *Bathurst*, oraz Kanclerz, Minister skarbu i Lord *Sidmouth*. Trwała do kwadransa na piątą po południu.

Gazeta *Times* donosi, iż w miesiącu szzerwcu odprawi się kongres we *Florencyi*, na którym ułatwione być mają rzeczy, dotyczące się Turcyi.

Gazety tutejsze donoszą ze *Stambułu*, iż na przedstawienie Mocarstw pośredniczych, Porta postanowiła wysłać pełnomocnika do *Wiednia*, któryby wraz z pełnomocnikami znaczniejszych Mocarstw europejskich naradzał się o środkach usunięcia nieporozumień z Turcyą.

Kopacze węgla zbuntowali się także w *Staffordshire*; lecz ich wojsko uspokoiło.

Towarzystwo afrykańskie odprawiło wczoraj zgromadzenie. Pokazało się, że obmierzły handel niewolnikami ciągle się utrzymuje.

W izbie wyższej, dnia wczorayszego Hrabia *Darnley* wniósł, aby z powodu niedostatku żywności w południowych hrabstwach Irlandyi, złożono izbie korespondencyą między rządem i Lordem namiestnikiem w Irlandyi. Przyjęła izba ten wniosek. Smutny stan tego braterskiego kraju wznieca ogólne politowanie, lecz strona opozycyjna użyła go za środek powstawania przeciwko ministrom. Szczególnie zaś to uczynił Lord *Grey*.

W przeciagu czterech dni zebrano w Londynie dla nieszczęśliwych irlandczyków blisko 20,000 funtów szterlingów. Hrabia *Fitzwilliam* dał 500 f. szterl.; inni ofiarowali po 200, 300 lub 400 f. szterl. Podobny szlachetny sposób myślenia okazuje się i na prowincjach. W *Bath* zebrano kilkaset funtów szterlingów; w tymże celu zbiera się składka w *Brighton*; w *Liverpool* odbył się ma tym końcem zgromadzenie obywateli; w *Chester* zbierają także składkę dobroczynną, czego się podjęły najsławniejsze damy. Z *Plymouth* posłano do Irlandyi niemało kartofli i owsa.

W izbie niższej przeczytano powtórnie bil, podany przez P. *Canning* względem przyjęcia parów katolickich do izby wyższej. Obrady w tej mierze były ciekawe. Mowy P. *Canning* i jego przeciwnika, sekretarza stanu *Peel*, równie, jak pierwszym razem, ściągnęły szczególniej na siebie uwagę całej izby. Wiadomo, że wniosek P. *Canning* tyczy się przywrócenia przywileju, który w czasach podstępny, oszukaństwa i nienawiści stronnictw, zhiesiony został; opiera się zatem na zasadach, które są wcale odmienne od tych, jakie służą za podstawę nadaniu swobod katolikom irlandzkim. Ciekawą jest rzeczą, jaki los spotka ten bil w izbie wyższej: okoliczność ta bowiem tyczy się właściwie praw izby wyższej.

(z *Kor. Warsz.*) Dnia 14. Głoszą tu znowu o zaślubieniu Królewskiem z Królowną duńską, i że W. Podkomorzy wszelkie już w tym celu poczynił przygotowania. Królowna, jak donosi gazeta berlińska, miała być zrazu małżeństwu temu przeciwną, ale potem zezwoliła. Sądzą powszechnie, iż obrządek zaślubin odbędzie się w Londynie, z kąd dostojne to małżeństwo udać się ma do Hannoveru, a potem przez Paryż wrócić do Anglii.

O s w i a d c z e n i e.

5. Excerpt Oświadczenia z Protokołu Potoczno-Grodzkiego Ptu Wileńskiego w dacie niżej wyrażonej zapisanego, i tegoż czasu pod pieczęcią Grodzką Ptu Wileńskiego jest wydany.

Roku 1822 mca maja 13 dnia. Przed aktami Grodzkimi Ptu Wileńskiego stawając obecnie W. JP. Ignacy Rola Gawroński Adwokat Sądu Głównego Wileńskiego, oświadczenie poniższe wpisać do Protokołu podał, które tak się wyraża: oświadczenie imieniem Prowincyała Bonifratrów Prowincyi Litewskiej Szymona Sarneckiego zanoszące się w tym: iż JP. Franciszek Nowicki aktor w teatrze warszawskim, potym wileńskim, wokalista i muzyk, późnego dożywszy wieku, obrał sobie mieszkanie w klasztorze Bonifratrów Wileńskich i z doczesnego na nieskończone przeniosł się życie; po którym pozostała wszelką ruchomość, gotowe pieniądze i na kredytach będące wziął JP. Butkiewicz, obywatel wileński i muzyk w orkiestrze wileńskiej, z mocy niżej testamentu, którego ważność przez żadną jurysdykcję gdy nie jest zdefiniowana; przeto (aby klasztor pomieniony nie był w odpowiedzi) niniejszym oświadczeniem do Gazety Kur. Lit. podać się mającym, śmierć tegoż Nowickiego ogłasza w tym celu, aby aktualny sukcesor jawił się gdzie należy z dowodami swego sukcesorstwa, które oświadczenie jako proszony i plenipotent podpisuję. W Protokole podpis taki: Ignacy Rola Gawroński Adwokat Sądu Gł. Lit. Wileń. Departamentu 2go i Plenipotent.

Zgodność z Protokółem świadczą Józef Towiański Grodz. Wileń. Regent.

Może Redakcyja do Kurjera Lit. przyjąć.
Prezydent Grodz. Wileń. Adam Dauksza.

P o z e w.

5. Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEGO MOSCI Samowładnego Całą Rosyją etc. etc. etc.

Excerpt Oświadczenia z Protokołu Potoczno-Ziem. Wołkowyskiego w dacie niżej wyrażonej zapisanego, i w teyże dacie pod urzędową pieczęcią stronie potrzebującej jest wydany.

Roku 1822 mca apryla 12 dnia. Niżej podpisany stawając przed Aktami Ziem. Wołkowyskimi, czynię w następnej okoliczności oświadczenie: Oświadczaający się mając we władaniu swoim Starostwo Ostryńskie, w Gubernii Grodzieńskiej w Powiecie Lidzkim położone, od JW. Grafa Saintpreyest w zupełną administracyją na lat cztery oddane, doświadczał i doświadcza nieprzyjemnych skutków, iż niektóre osoby mało względne na przepisy Ukazem pod rokiem 1806 mca julii 17 dnia wyszłym, zakreślone, którem wyraźnie powiedziano, iż żadne partykularne stosunki do dóbr starościńskich, a tém samym skarbowych, roszczone być nie mogą; ze względu że w Miasteczku Ostryńiu znajdując się osiedli żydzi mający swoje domowstwa; roszcując do onych niejakoś pretensye, pozywają niewolnie zakładając na osoby i majątki ich aresztu i przyzywając do stałości, dzierżącego toż starostwo, przez co narażają na niepotrzebną assy-

stencyą Sądom i na ponoszenie kosztów prawnych, żalujący zatem nayprzód: odwołując się do wyż datą wspomnianego Ukazu, powtórza: że żydzi mieszkający w Miasteczku Ostryńiu w większej części mając własne swe dziedziczne domy, obowiązani są tylko do opłacania dworowi pewnej ilości pieniędzy za propinacyą, dalszym zaś żadnym rozrządzeniom tegoż dworu nie są obowiązani podlegać, postanowił zapisaniem niniejszego Oświadczenia nie tylko zerwać się zakładanych aresztów, lecz nadto przez trzykrotne zamieszczenie do Gazety Kurjera Lit. wszystkich w powszechności zawiadomić i ostrzedz, iż jak Ukaz 1806 julii 17 niedozwala żadnych mienia pretensy do dóbr natury skarbowey, ani ze względu tych starostw do osob one dzierżących, jak równie gdy żydzi zamieszkali w Ostryńiu mając własne swe domy nie należą do żadnej w tym względzie władzy dwornej, oprócz opłaty pewnego kwantum, według kontraktów z onemi poczynionych, przeto że jeżeliby ktokolwiek mógł mieć jakie pretensye do żydów, pod Starostwem Ostryńskim mieszkających, aby żadnych aresztów na ich osoby, ani też na majątek niepokładali we dworze, bowiem żalujący każdemu w swej pretensyi szukać satysfakcyi, tak na funduszach żydowskich, jako też i na ich osobach dozwala, i w niczym najmniejszej przeszkody nie uczyni, i tradycyów za konwikcyami prawnymi, że tamować nie będzie oświadcza, a powodem czego że żadnych aresztów nieprzyjmie zapowiada, jeżeli zaś w przeciwnym zdarzeniu komu się podobalo zakładać jeszcze spokojność oświadczaającego się, że wypaść mogąc z tego względu nieprzyjemne przez prawo skutki, więc te sami sobis przypisać będą winni. Datt ut supra (u takowego oświadczenia podpis zanoszącego w protokole następujący) Joachim Bulharyn b. Marszałek Wołkowyski.

Zgodność z protokółem świadczą Józef Kotkowski Regent Ziemski Wołkowyski.

Roku 1822 mca maja 9 dnia. Przed Aktami Grodzkimi Ptu Lidzkiego obecnie stawając W. JP. Wincenty Szczęsły Regent Gran. i Adwokat Lidzki takowy ekstrakt oświadczenia do akt podał. Jest w Aktach za zgodność poświadczam
Z. Szymkowski G. L. Regent.

Takowe oświadczenie w Kurjerze Litewskim umieszczone być może. Józef Kalenkiewicz Pisarz Ziem. Wołkowyski.

U w i a d o m i e n i e.

5. W Powiecie Wilkomierskim w miasteczku targowem Ucieanie, w którym co rok dotąd trzy znaczniejsze odbywały się Jarmarki, jeden pierwszy czwartek po Wniebowstąpieniu Pańskim, drugi pierwszy czwartek po Bożem Ciele, trzeci pierwszy czwartek po Aniołach Stróżach, czwartki zaś na Gromnice, lub w też same dni, jeżeli we czwartek święta Wniebowstąpienie Pańskie, Boże Ciało, i Aniołów Stróżów przypadają. Dopiero toż miasteczko Ucieania, gdy co do wygod dla przyjeżdżających osob znacznie ulepszone zostało. Każdy z wyrażonych trzech Jarmaków od zaczęcia się przez jeden tydzień trwać będzie i oprócz dnia pierwszego przez wszystkie następne bez żadnej Myta i targowego opłaty. Rządca dóbr Ucieany Marcin Rajuniec.

Takową awizacyą może Redakcyja przyjąć do druku. Grodz. Wileń. Pisarz Naborowski.

DODATEK

Wilno dnia 24 maja 1822 Roku v. s.

L i c y t a c y a.

1. Kommissya sądowa Edukacyjna, na guberni Litewskie, Białoruskie, Mińską i Obwód Białostocki ustanowiona, podaje do wiadomości wszystkim, kogo to interesować może; iż dobra ewikcyjne Michaliszki zwane, w gubernii i powiecie wileńskim położone, do wybrania summy kapitałnej edukacyjnej w sekwestr zajęte, po zeyściu ustanowionego przez Sąd Exdywizorski extenuacyjnego administratora P. Józefa Ginetta, Sędziego Granicznego Wileńskiego, z powodu zrzeczenia się przez jego sukcesorów dalszej administracji, wypuszczając się będą w dzierżawę extenuacyjną, przez licytację w tejże Kommissyi, w terminach: pierwszym dnia 19, drugim dnia 22, a trzecim i ostatecznym dnia 26 miesiąca junii idącego 1822 roku. Życzący przeto wyrażone dobra wziąć w dzierżawę extenuacyjną, mianowicie zaś kredytorowie zeszłego Brzostowskiego, jako dziedzice tychże dóbr, mający w nich wydzielone na wieczność schedy do objęcia po upłynięciu na rzecz funduszu edukacyjnego extenuacji, wzywają się: ażeby na wyrażone terminy licytacji jawili się, albo z naznaczonemi przez dekret Exdywizorski z każdej schedy do spłacenia funduszowi kapitałami, w celu deprecjowania całkowitej należności edukacyjnej, albo z ewikcjami dostatecznymi na wzięcie wyrażonych dóbr w dzierżawę extenuacyjną. Jako zaś tychże kredytorów na Michaliszkach lokowanych, własnym jest interesem, żeby dochód roczny, tak inwentarzem roku 1814, jako i przez Sąd Exdywizorski okazany, nie został umniejszony, a przez to samo, żeby extenuacja funduszu przedłużoną nie była; przeto Kommissya nie wątpi, że ciż kredytorowie, jako dziedzice Michaliszek sami przez się, lub przez umocowanych plenipotentów, na wyrażonych terminach licytacji znajdując się nieomieszają. Maja 20 dnia 1822 roku.

Michał Römer Prezes.

Michał Dmochowski Pisarz.

1. Izba Skarbowa Litewsko - Grodzieńska przy komunikacji dnia 9 tego mca za N. 1598 przestała do Redakcyi Kuryera Litt. ogłosić, iż Mieszczan miasta Brześcia Litewskiego, i Prużany za nieopłatę Skarbowi należnych dochodów od dalszego utrzymywania Akcyzy oddaliła, na wzięcie których naznaczyła termin do nowych targów; lecz gdy Mieszczanie Miasta Prużany należność do Skarbu wnieśli, w skutek czego Izba Skarbowa postanowiła: Mieszczanom Miasta Prużany dozwolić nadal utrzymywanie pomienionych dochodów, a Redakcyi Kuryera Littgo prosić, ażeby w swej Gazecie objawiła; że dochody z Akcyzy Miasta Prużany do targu nie należą i oddawaniami niebędą. Dnia 20 maja 1822 roku. Rada Wincenty Styczński. Regestrant Mirny.

L i s t G o ń c z y.

1. Z Majątku Skoduciszek w powiecie Wilkom. w parafii małatskiej położonego, wtenczas gdy niżej podpisany w Wilnie przebywał, pozostały służący za prowentowego pisarza Józef Mierzwiński, zabrawszy prowentowe pieniądze, całą garderobę i wszelkie obowie, podmówiwszy dwóch ludzi poddanych, z owymi odbił szpichrz składowy, i wszystko co się znalazło droższego i kosztowniejszego zrabował i zabrał, uzbroiwszy siebie w ukradzione dwie szabelki dwururne a jedną pojedynczą, w nocy 17 maja uciekł. Dopelniona szkoda przenosi wartości rubli sr. 2,000. Józef Mierzwiński blisko lat 30, wzrostu miernego, ciała pełnego, twarzy okrągłej białej ospowatej, nosa średniego, ust dużych, włosów i bakenbardów światło rusych, oczu niebieskich,

czytać i pisać po rusku i po polsku umie, opatrzone jest świadectwem jednorocznej służby Xięcia Ignacego Giedroycia w Szwabiszkach, z racyi nałogu pijaństwa wydaje się nieco twarzy obrzękłej. Antoni Michała syn Barczis, lat 27, wzrostu miernego, przystoyny, twarzy białej gładkiej, nieco pociągłej z rumieńcem, nosa proporcjonalnego, oczu błękitnych, włosów ciemnych spuszczonej do puł czoła, mówi dobrze po polsku i litewsku. Tadeusz Franciszka syn Kiestorowicz, poddany lat 30, włosów i bakenbardów światłych, strzyżony z dworska, wzrostu miernego, oczu światło błękitnych, ciała pełnego, twarzy gładkiej, z racyi nałogu pijaństwa wydaje się twarz jakby obrzękła, bez łuki obeysdz się nie może, gada po polsku i litewsku. Oświadczam nayprzychylniejszą nadgodę za poścignienie.

A. Kurmin Prezydent Ziem. Witk.

A r e d a.

2. Rząd Gubernialny Litt. Wileński podaje do wiadomości, iż w powiecie Wileńskim wypuszcza się w arędę Podbródzka pocztowa Stacya; przeto życzący sobie wziąć takową, zechcą jawnie się z dostateczną ewikcją dla targow do Wileńskiej Skarbowej Izby na termin, 21, 23, i ostateczny 26 następującego miesiąca junii. Roku 1822 maja 20 dnia. Asesor Kazimierz Nowicki. Sekretarz Wierzbicki. Franciszek Perzanowski Naczelnik Stola.

2 Od Litewskiego Grodzieńskiego Rządu Gubernialnego ogłasza się niniejszem: iż krobkowy pobór w gubernii grodzieńskiej oddawać się będzie przez publiczną licytację w czteroletnią arędowną dzierżawę, od d. 5 augusta t. r. do tegoż dnia 1826 roku, a mianowicie w miastach: Grodzie z miasteczkiem Krynkami, Nowogródku z miasteczkami: Lubczem, Poloneczką, Stwołowiczami i Dworcem; w Lidzie z miasteczkami: Bielica, Wasiliszkami, Radunią, i Różanką; Prużanie, Powiatu wołkowskiego w miasteczku Mścibowie; w Kobryniu z miasteczkiem Janowem; i Brześciu; a jeżeli się ochotnicy okażą, ażeby się jawili do tego Rządu z dostatecznymi ewikcjami na terminy w dniach 18zy 3go, 2gi 10go, i 3ci ostateczny 17go nadchodzącego miesiąca lipca roku bieżącego. Dnia 12 maja 1822 roku. Sekretarz Kazimierz Siedlecki.

2 Wileńska Tamoźnia stosownie do zalecenia Departamentu handlu zewnętrznego, d. 16 t. m. otrzymanego, zkonfiskowała 30 arszynów kameloru, które z publicznego targu przedawane będą w dniach 24, 25 i 26 teraźniejszego miesiąca w tejże Tamoźni. Dnia 19 maja 1822 roku.

Zarządzający fon Smitten.
Sekretarz Perfiljew.**O g ł o s z e n i e.**

2. Namocy Naywyżey utwierdzonego dnia 14 marca roku 1821 postanowienia o domach gościnnych, restauracyach, kawiarniach, traktyerach, i garkuchniach, stosownie do onego i do wyszłego w dniu 30, 7bra 1821 roku z Rządu Gubernialnego Grodzieńskiego rozporządzenia, Ratusz Miasta Wołkowskiego ogłasza, iż w mieście tym ustanowiono tylko dwa traktyery; trzy domy gościnne i garkuchnia, do wydania kontraktu na utrzymanie traktyerów, gościnnych domów, i garkuchni pojedynczo każdego, wedle tego postanowienia § 15 dopuszczają się Kupcy Mieszczanie, i włościanie mający świadectwo na prawo handlu, i mający wedle § 20 o dobrej konducie i nie zadłużeniu się Atestaty, a więcej po-

stępujący corocznie dla skarbu mieyskiego opłatę za wolność utrzymywania traktyeru, gościnnego domu, i garkuchni, otrzyma z Ratusza Miasta Wolkowskiego, na herbowym papierze kontrakt na lat trzy i pół, z terminem początkowym otworzenia traktyeru, gościnnego domu i garkuchni od 1 lipca 1822 roku. Licytacja odbywać się będzie w Ratuszu Miasta Wolkowskiego w terminach 1szym dnia 15 maja, drugim dnia 25 maja i trzecim ostatnim dnia 5 junii tegoż roku. Każdy przystępujący do licytacji powinien złożyć wedle § 39 kaucyę, która wedle Ukazu Rządu Gubernińskiego Grodzieńskiego dnia 30 7bra wyszłego, może się opierać na domach murowanych lub na majątkach Ziemskich, może być przyniesiona w biletach bankowych, lub w gotowych pieniądzech, w proporcji trzeciej części roczney arędy, a przytym dom powinien być urzędownie oceniony, i o swobodności tego, tak jak i o swobodności majątku leżącego, powinno być przedstawiano razem świadectwo Sądu Głównego 2go Departamentu. W traktyerach wedle § 24 wolno będzie utrzymywać stół, herbatę, kawę, sprzedaż win, wódek zagranicznych i rosyjskich, wszelkiego rodzaju, romu, szromu, araku, likierow, pączu, w ogólności wódek ze zboża wedle § 14 ustawy o poborze z trunkow, nastojek z tychże wódek, wyrabianych, piwa lekkiego, miodu, piwa i porteru angielskiego; oraz wyrabianych w Rosyi na sposób Angielski. Nadto, mieć nie więcej nad dwa bilardy, o czym przez niniejsze Ogłoszenie, podając Ratusz do powołanej wiadomości, wzywa życzących utrzymywać w Wolkowsku traktyery, gościnne domy, i garkuchni, aby jawili się na terminu wyżej wyrażone, na Licytację, ze wszelką gotowością do Ratusza Miasta Wolkowskiego. Datt roku 1822 miesiąca apryla 24 dnia. Maciej Louko Burmistrz. Tadeusz Szareyko Woyt. Tadeusz Barden Radny. Ignacy Konopolko Radny. Za zgodność z oryginałem świadczą Jan Krupowicz Expedytor Rządu Guberni. Litt. Grodz.

o Z b i e g a c h.

3. Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż wzięci za nieokazanie na piśmie świadectw areztanci: Jan Kuzniecowa, Jan Dmitrijew, Tymoteusz Dolinienka, Ignacy Szkwarak, Jan Daniszkiewicz i Andrzej Miechowicz; którzy na examinie powiadali, że są poddanymi: Kuzniecowa Kaluzkiy Gubernii, Mieszczeuwskiego powiatu, ze wsi Chwałowa, obywatela Piotra Dawidowa, u którego był za kuczera; Dmitrijew, Ekaterynosławskiej Gubernii, powiatu górnego Dniepru, ze wsi Szypowki, Obywatela Jenerala Bazylego Szarowa; Dolinienko i Szkwarak, Gubernii Kamienieo-Podolskiej, Winnickiego powiatu, ze wsi Dubja, Obywatela Kruszeuwskiego, a Daniszkiewicz i Miechowicz niepamiętający miejsca urodzenia i stanu; uznani za włóczegów, a dla niezdolności do wojskowej służby, posłani do Syberyi na posilenie. Przymioty pomienionych włóczegów: Kuzniecowa wzrostu średniego, twarzy podługowatey, chudey, czarniawey, oczu karych, nosa długiego, włosów na głowie ciemno, a na wąsach światło-rusych, lat 25; Dmitrijew, wzrostu miernego, twarzy szerokiey, rumianey, czystey, oczu karych, włosów na głowie czarnych, a na wąsach i brodzie światło-rusych, nosa miernego, lat 30, nieżonaty; Dolinienka wzrostu miernego, twarzy podługowatey, pełney, ciemney, oczu szarych, włosów na głowie ciemno, a na wąsach i brodzie światło-rusych, od urodzenia lat 50; Szkwarak wzrostu wielkiego, twarzy podługowatey, ohudey, czarniawey, oczu szarych, włosów na głowie czarnych, kędzierzawych, nosa długiego, od urodzenia lat 35, wdo-

wiec; Daniszkiewicz wzrostu średniego, twarzy podługowatey, chudey, trędowatey, oczu karych, nosa średniego, włosów na głowie ciemno-rusych, od urodzenia lat 16, nieżonaty; i Miechowicz wzrostu małego, twarzy podługowatey, pełney, trędowatey, oczu szarych, włosów na głowie rusych, nosa długiego, od urodzenia lat 25, nieżonaty. Kwietnia 30 dnia 1822 roku Sekretarz F. Arcimowicz.

3. Dnia 13 teraźniejszego miesiąca maja, z domu po Minkiewiczach N. 54 przy ulicy Sawicz, zginął piesek angielski, mały, podżaró czarny, z uszami kończąco obciętemi, i z ogonem krótkim; właściciel takowego pieska mieszający w domu wyżej wyrażonym uprasza o powrót onego, i oddawcy nagrodę rubli assygnacyjnych 15 przyznaka.

3. Woda Aromatyczna Warszawska z własnościow swoich przez rozmaite Gazety zalecona znajduje się do przedania w Mińsku u Makarowicza. Flaszeczka po złotych 4.

Cena produktów na rynkach wileńskich.		Dni Targowe	
		M a y	
		Piątek	
		dnia 12	
Niepołożone liczby znaczą, że tych produktów nie było.		sre- brem rubl.	assy- gnat. kop.
Beczka litewska mająca garcy lit. 144.	Zyta suchego	—	—
	— surowego	10	40
	Pszenicy ozimey	14	56
	— jarey	—	—
	Jęczmienia	7	50
	Owsa	4	75
	Gryki	10	40
	Grochu	—	—
	Bobu	—	—
	Siemienia lnianego	—	—
	— konopnego	—	—
	Krup jęczmiennych	15	5
	— owsianych	18	50
	— gryczanych	37	98
Pud Rosyjski.	Łoju wołowego surowego	2	25
	— topionego	4	50
	Miodu prażn. z woskiem	6	55
	Wosku topionego niebielon.	21	25
	Swiec woskowych białych	25	100
	— żółtych	21	25
	— łojowych przywożnych	4	80
	— tu robionych	4	80
	Włókna towarnego lnu	—	—
	— pieńki	—	—
	Siana murożnego	—	15
	— błotnego	—	10
	Faska masła 6 garcowa	5	—
	Soli kuchen becz. gar. lit. 48	9	50
Od 14 do 21 maja	Piwa krajow. becz. 40 garc.	3	30
	— dubeltowego	6	60
	Płastwa po parze indyków	—	—
	— kur	—	50
	— gęsi	—	—
	— kaczek	—	—
	Chleba razowego funt 1	—	1 1/2
	— pyłowego przedn.	—	4
	Mięsa funt 1	—	4
	Wódki garniec	—	6 1/2